

Bodø Alpinklubb
c/o Bjørnar Hegreberg Binneveien 19
8029 BODØ

Att.:

Saksbehandler: Marie Solberg, 22995908
Vår ref.: 26/48-4
Deres ref.:
Dato: 17.03.2026

Tilsynsrapport med vedtak om pålegg

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) gjennomførte uanmeldt stedlig tilsyn med Bodø Alpinklubb 3. -4. februar 2026. Tilsynet omfattet åpningsmøte, intervjuer, gjennomgang av dokumentasjon, befarings og sluttmøte. Befaringen ble i all hovedsak gjennomført før tilsynslaget gjorde seg til kjenne.

Vårt revisjonslag bestod av Marie Solberg (tilsynsleder) og Ronny Angel Løvstad (medrevisor).

Fra virksomheten deltok driftsleder Eirik Strøm.

Bakgrunn og tema for tilsynet

Bakgrunn for gjennomføring av tilsynet uanmeldt var mulige sårbarheter knyttet til sikkerhetsstyring i mindre virksomheter som drives av frivillige og/eller idrettslag.

Tema for tilsynet var det systematiske arbeidet med sikkerhetsstyring og spesielt:

- Roller, myndighet og ansvar
- Avvikshåndtering
- Risikovurderinger og handlingsplaner
- Kontroll og vedlikehold
- Sikkerhet avstigning, påstigning og trasé

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Overordnede inntrykk og observasjoner

Virksomheten har et digitalt sikkerhetssystem med noe behov for utbedringer, spesielt når det gjelder avvikssystem og risikovurderinger. Samtidig gir virksomheten inntrykk av å ha god

forståelse for sikkerhetsstyring knyttet til driften av de ulike heisene, og er bevisst på relevante farer for skitrekke. Når det gjelder sikkerhet i trasé og i forbindelse med avstigning må virksomheten jobbe videre med farer som kan oppstå i den forbindelse.

Funn, avvik og vedtak om pålegg etter tilsynet - oppsummering

Funn som ble avdekket under tilsynet ble presentert på sluttmøte og oversendt som tilsynsbevis. På bakgrunn av funnene har vi identifisert 8 avvik fra krav i taubaneforskriften, og i utkastet til tilsynsrapport av 20. februar 2026 varslet vi derfor 4 vedtak om å lukke avvikene. Utkastet ble oversendt virksomheten deres 20. februar 2026, med frist for å kommentere på innholdet i rapporten 6. mars 2026. Vi mottok ingen kommentarer til innholdet i utkastet til tilsynsrapporten.

Denne endelige tilsynsrapporten inneholder 4 vedtak om pålegg om å lukke avvik; vedtak om risikovurderinger, vedtak avvikshåndtering, vedtak om kontroll og vedlikehold og vedtak om sikkerhet i heistrasé.

Vedtak om pålegg

1. Vedtak om risikovurderinger

Vi fatter følgende vedtak:

Bodø Alpinklubb må lage en beskrivelse i sikkerhetsstyringssystemet av hvordan risikovurderinger og tilhørende handlingsplaner skal gjennomføres. Beskrivelsen må være i tråd med anerkjent metode. Risikovurderingene må gjennomføres i tråd med denne beskrivelsen.

*Beskrivelsen og gjennomførte risikovurderinger for anlegg 60041 Skarmoen og anlegg 60074 Skogsheisen, som er i henhold til beskrivelsen må sendes til oss **innen 27. mars 2026**.*

Hva regelverket sier

Taubaneforskriftens § 2-13 første ledd stiller krav til at sikkerhetsstyringssystemet skal være dokumentert.

Taubaneforskriftens § 2-13 tredje ledd bokstav c) stiller krav til at virksomhetens sikkerhetsstyringssystem må ha en beskrivelse av hvordan jevnlig risikovurderinger og de tilhørende handlingsplanene skal gjennomføres.

Taubaneforskriftens § 2-14 første ledd stiller krav til at risikovurderingen skal gjennomføres i tråd med anerkjente metoder, og at avvik skal være en del av grunnlaget for risikovurderingene.

Hva vi fant under tilsynet

Virksomheten har en matrise for risikovurderinger som gjennomføres jevnlig. Matrisen skiller ikke mellom beskrivelse av farer og beskrivelse av hendelser med konsekvenser som kan oppstå på bakgrunn av identifiserte farer, men har dette samlet i en kategori. Matrisen inneholder ikke en handlingsplan som viser hvilke tiltak som skal gjennomføres når og av hvem, inkludert prioritering av tiltakene. Matrisen er isolert sett derfor ikke i henhold til det å gjennomføre risikovurderinger etter anerkjent metode.

Virksomhetens styringssystem inneholder ikke en beskrivelse av hvordan risikovurderinger og tilhørende handlingsplaner skal gjennomføres

Virksomheten har ikke en samlet beskrivelse av systemet for avvikshåndtering, som beskriver hvor avvik skal registreres, hva som er et avvik og hvordan de skal følges opp. Det kommer heller ikke klart frem hvordan avvikene skal brukes som en del av risikogrunnlaget.

Vår vurdering

Kravene i taubaneforskriften innebærer at virksomheten må ha en beskrivelse i sikkerhetsstyringssystemet sitt av hvordan de gjør risikovurderinger og lager handlingsplaner for å følge opp tiltak som identifiseres for å redusere risikoer. Beskrivelsen må være i tråd med anerkjent metode.

Anerkjent metode for å gjøre risikovurderinger innebærer en helhetlig tilnærming i flere trinn;

1. kartlegge farer
2. vurdere mulige hendelser med konsekvenser som kan oppstå på grunn av farene
3. anslå sannsynlighet for at hendelsene med konsekvenser oppstår
4. anslå en risiko utfra konsekvens og sannsynlighet
5. identifisere tiltak for å redusere risikoen
6. lage en handlingsplan for å iverksette tiltakene, med prioritering
7. evaluere effekt fra tiltakene.

Avvik skal være en del av risikogrunnlaget og det må fremkomme hvordan en sikrer at avvik følges opp i risikovurderingene.

Funn fra tilsynet viste at virksomhetens ikke har en egen beskrivelse av hvordan risikovurderinger og tilhørende handlingsplaner skal gjennomføres. Dette er et avvik fra kravet i taubaneforskriftens § 2-13 tredje ledd bokstav c).

Under tilsynet la virksomheten frem dokumentasjon på at risikovurderinger var gjennomført ved bruk av en risikomatrix. Matrisen skilte ikke mellom beskrivelse av farer og beskrivelse av hendelser med konsekvenser som kan oppstå på bakgrunn av identifiserte farer, men hadde dette samlet i en kategori. Videre inneholdt ikke matrisen en handlingsplan som viste hvilke tiltak som skulle gjennomføres når og av hvem, inkludert prioritering av tiltakene. Vår vurdering er derfor at matrisen isolert sett ikke var i henhold til det å gjennomføre risikovurderinger etter anerkjent metode. Det å ikke gjennomføre risikovurderinger i tråd med anerkjent metode er avvik fra taubaneforskriftens § 2-14 første ledd.

Arbeidstilsynets veiledning om risikovurdering er et eksempel på anerkjent metode;

[Arbeidstilsynet veiledning risikovurdering](#).

2. Vedtak om avvikshåndtering

Vi fatter følgende vedtak:

Bodø Alpinklubb må lage en beskrivelse i sikkerhetsstyringssystemet av system for avvikshåndtering. Den må beskrive hvordan oppfølgingen av avvik skjer, inkludert identifisering og oppfølging av tiltak, og hvordan dere sikrer at avvikene er en del av grunnlaget for risikovurderingene.

Beskrivelsen må sendes til oss innen 27. mars 2026.

Hva regelverket sier

Taubaneforskriftens § 2-13 tredje ledd bokstav b) stiller krav til at virksomhetens sikkerhetsstyringssystem må ha en beskrivelse av system for avvikshåndtering.

Taubaneforskriftens § 2-14 første ledd, andre setning stiller krav til at avvik skal være en del av risikogrunnlaget.

Hva vi fant under tilsynet

Virksomheten har ikke en samlet beskrivelse av systemet for avvikshåndtering, som beskriver hvor avvik skal registreres, hva som er et avvik og hvordan de skal følges opp. Det kommer heller ikke klart frem hvordan avvikene skal brukes som en del av risikogrunnlaget.

Vår vurdering

Kravene i taubaneforskriften innebærer at virksomheten må ha et system for avvikshåndtering og en beskrivelse av dette systemet. Det innebærer som minimum å beskrive hvilket system virksomheten bruker for å registrere og følge opp avvik, hvordan systemet skal brukes, hva som er et avvik, hvem som skal registrere avvik og hvordan avvikene skal følges opp med tiltak på kort og lengre sikt. Under tilsynet kom det frem at virksomheten ikke hadde en slik samlet beskrivelse for avvikshåndtering som beskriver hvordan avvik skal registreres og hvordan de skal følges opp. Dette er avvik fra taubaneforskriftens § 2-13 tredje ledd bokstav b).

I tillegg innebærer krav i taubaneforskriften at avvik skal være en del av risikogrunnlaget noe som vil si at farer som identifiseres i forbindelse med avdekking av avvik også skal risikovurderes. Funn fra tilsynet viste at det var uklart hvordan virksomheten gjorde dette. Å ikke ha et system som sikrer at avvik er en del av risikogrunnlaget er avvik fra taubaneforskriftens § 2-14 første ledd.

3. Vedtak om kontroll og vedlikehold

Vi fatter følgende vedtak:

Bodø Alpinklubb må lage en samlet kontroll- og vedlikeholdsplan(-rutine) som er tilpasset skitrekkene deres, og som inneholder tidspunkter (datoer) for når kontroll og vedlikehold skal utføres. Den må også inkludere rutiner for å dokumentere når kontroll og vedlikehold er utført.

*Kontroll og vedlikeholdsplanen må sendes til oss **innen 27. mars 2026**.*

Hva regelverket sier

Taubaneforskriften § 3-12 første ledd stiller krav til at virksomheten skal ha rutiner for kontroll og vedlikehold.

Taubaneforskriften § 3-12 tredje ledd stiller krav til at rutinene skal beskrive forsvarlig periodisk kontroll, inkludert kontroll av tau og taubanens bærende konstruksjoner, og at dersom det finnes beskrivelser av kontroll og vedlikehold fra leverandøren av taubanen så skal disse følges.

Taubaneforskriften § 3-12 fjerde ledd stiller krav til at taubaneverksamheten i tillegg skal vurdere behovet for ytterlige kontroll og vedlikehold eller kortere intervaller enn leverandøren har anbefalt.

Taubaneforskriften § 3-12 femte ledd stiller krav til at utført kontroll og vedlikehold skal være dokumentert.

Hva vi fant under tilsynet

Virksomheten følger kontrollpunktene i driftsdagboken til «Alpin og Fjell». Dokumentasjon på gjennomførte kontroller og vedlikehold registreres også her. Under intervju kom det frem at virksomheten i tillegg følger leverandørens anvisninger og også har økt hyppighet på kontroll og vedlikeholdspunkter basert på egenerfaring. Virksomheten kunne ikke legge frem fullstendig dokumentasjon på at alle kontroller i henhold til leverandørens anvisninger er fulgt.

Virksomheten har ikke en samlet plan for kontroll og vedlikehold som dekker alle kontroll og vedlikeholdspunktene som virksomheten gjør, og som inneholder tidspunkter for når og hvem som skal utføre.

Vår vurdering

Kravene i taubaneforskriften innebærer at virksomheten må ha en samlet plan for alle kontroll og vedlikeholdspunkter som gjelder for skitrekkeene. Å ha en plan eller rutine innebærer å ha en oversikt over alt av kontroll og vedlikehold som skal gjøres, med tidspunkter for når de ulike punktene skal utføres, hvem som skal utføre og et system for å dokumentere at det er utført med eventuelle endringer som er gjort, og/eller feil eller mangler som er avdekket.

Under intervju kom det frem at virksomheten blant annet bruker og følger kontrollpunktene i driftsdagboken til «Alpin og Fjell», i tillegg følger leverandørens anvisninger og har økt hyppigheten på kontroller og vedlikeholdspunkter basert på egenerfaring. Samtidig manglet virksomheten en helhetlig samlet plan for alle kontroll og vedlikeholdspunkter som virksomheten gjør, med tidspunkter for når de ulike punktene skulle gjennomføres, hvem som skal utføre og tydelige rutiner for å dokumentere det som er utført. Å ikke ha en samlet plan eller rutine for alt virksomheten gjør av kontroll og vedlikehold for skitrekkeene er avvik fra taubaneforskriftens § 3-12 første ledd.

Virksomheten kunne ikke legge frem fullstendig dokumentasjon på at alle kontroller i henhold til leverandørens anvisninger var utført. Å ikke kunne dokumentere at alt kontroll og vedlikehold er utført er avvik fra taubaneforskriftens § 3-12 femte ledd.

4. Vedtak om sikkerhet i heistrasé

Vi fatter følgende vedtak:

Bodø alpinklubb må innrette traseen på skitrekkeene slik at brukeren kan ferdes og stige av og på uten fare.

Dokumentasjon på at farene som ble avdekket under tilsynet for de to skitrekkeene er fulgt opp, risikovurdert og tiltak iverksatt, samt oppdatert arrangementstegning for begge skitrekkeene må sendes til oss innen 27. mars 2026.

Hva regelverket sier

Taubaneforskriftens § 2-17 første ledd stiller krav til at taubaner skal være innrettet slik at brukerne kan ferdes og stige av og på uten fare.

Taubaneforskriftens § 2-17 fjerde ledd stiller krav til at det ved på- og avstigningsplasser skal det være et tilstrekkelig antall stoppinnretninger til bruk for publikum.

Taubaneforskriftens § 3-14 første ledd stiller krav til at det ved på- og avstigningsplasser og langs traseer skal være tydelige skilt med kortfattede instruksjoner eller illustrasjoner om hvordan passasjerene skal forholde seg.

Taubaneforskriftens § 3-14 andre ledd stiller krav til at nødstoppbrytere skal være tydelig skiltet.

Hva vi fant under tilsynet

Skarmoen skitrekk har i praksis 2 mellomavstigninger som ikke er merket eller spesielt preppet for det.

Under befaring i Skarmoen skitrekk ble det observert skiløper som gikk av skitrekket og kjørte ned traseen i stor fart.

I Skogsheisen skitrekk ble det observert en skikjører som gikk av midtveis i skitrekket og dro med seg medbringer et godt stykke ut til siden rett før mast

Vår vurdering

Funn fra tilsyn viste at det i Skarmoen skitrekk er en praksis med 2 mellomavstigninger som ikke er skiltet eller spesielt preparert for det. Å ha avstigningsplasser som ikke er merket, preparert eller tilrettelagt slik at brukerne kan stige av uten fare er et avvik fra taubaneforskriftens § 2-17 første ledd. Under befaring ble det også observert en skiløper som gikk av i Skarmoen skitrekket og kjørte ned traséen i stor fart. Personer som kjører ned traséen utgjør en fare for skikjørere i heisen på vei opp og kan resultere i kollisjoner.

Under befaring i Skogsheisen skitrekk ble det observert en skikjører som gikk av midtveis i skitrekket og dro med seg medbringer et godt stykke ut til siden og gikk av rett før mast. Å dra med seg medbringer langt ut til siden før en går av og slipper medbringeren like før en mast kan medføre en alvorlig hendelse med avsporing. Dette er en kjent fare og må tas hensyn til ved innretting og skilting av trasé. Å ikke innrette trekktraséen slik at den er tilrettelagt for at brukerne kan stige av uten fare er avvik fra taubaneforskriftens § 2-17 første ledd.

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

17.03.2026

Ingunn D. Rognes
seniorrådgiver

Marie Solberg
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om taubaner (taubaneloven¹) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven²) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om taubaner §§ 14 og 15.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om taubaner (taubaneloven) LOV-2017-05-22-29

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-1967-02-10

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2006-05-19-16